

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

1. Część ogólna	
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	Art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2077)
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Powiat Gdański z siedzibą władz w Pruszczu Gdańskim, ul. Wojska Polskiego 16 (83-000)
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	16 – 30 kwietnia 2019 r.
Przedmiot kontroli	Realizacja dochodów budżetu państwa oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r. w wybranych rozdziałach (zadania powiatu), ze szczególnym uwzględnieniem oszczędnego i racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi.
Okres objęty kontrolą	2018 r.
Kontrolę wpisano do książki kontroli	Pod pozycją nr 5/2019 w dniu 16 kwietnia 2019 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stefan Skonieczny – Starosta gdański
Skład zespołu kontrolującego	██████████ – inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolnego, ██████████ – inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku
Upoważnienie	Nr 20/2019 z dnia 11 kwietnia 2019 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku
2. Ocena kontrolowanej działalności	Pozytywna z uchybieniami

Ustalenia

Zakres kontroli obejmował realizację dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej w 2018 roku z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa (rozdział 70005) oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r., przeznaczonych na wypłatę świadczeń wynikających z ustawy z dnia 07.09.2007 r. o Karcie Polaka (rozdział 85395 §2110) oraz na nieodpłatną pomoc prawną i edukację prawną (rozdział 75515 § 2110).

Jednostka nie prowadziła ośrodka wsparcia oraz nie zlecała prowadzenia takiej placówki podmiotom zewnętrznym, dlatego odstąpiono od kontroli w zakresie realizacji dochodów i wydatkowania dotacji na przedmiotowy cel.

Podsumowanie kontroli

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

w zakresie realizacji dochodów budżetu państwa:

- zgodność danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2018 r. z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
- stosowanie prawidłowej klasyfikacji budżetowej dochodów **oprócz jednego przypadku dotyczącego błędnego sklasyfikowania sprzedaży składników majątkowych**,
- terminowe i w prawidłowej wysokości przypisywanie należności budżetu państwa,
- terminowe i we właściwej wysokości przekazywanie pobranych dochodów, na rachunek wojewody pomorskiego, zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 255 ustawy o finansach publicznych,
- zgodne z przepisami dokonywanie potrąceń części zrealizowanych dochodów na rzecz Powiatu,
- występowanie zaległości w spłacie należności stanowiących prawie 24% przypisanych należności, z których ok. 30% stanowiły należności powstałe ponad 8 lat temu. Prowadzone przez Starostwo działania windykacyjne okazały się bezskuteczne. W stosunku do należności nieściągalnych na dzień 31 grudnia 2018 r. kontrolowana jednostka dokonała odpisów aktualizujących należności w łącznej kwocie 454.982,91 zł,
- **nie podejmowanie działań windykacyjnych** w stosunku do należności w kwocie 30.460,27 zł, w okresie po wystawieniu ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 7 maja 2018.

w zakresie wydatkowania dotacji otrzymanych z budżetu państwa

- zgodność danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-50 z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
- wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem,
- prawidłowe i terminowe rozliczenie dotacji oraz dokonanie zwrotu środków niewykorzystanych,
- prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków finansowanych ze środków z dotacji,

- realizowanie wydatków z dotacji w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, zgodnie z obowiązującymi przepisami i zawartymi umowami,
- terminowe składanie do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wymaganych informacji o wykonaniu zadań oraz wykorzystaniu dotacji, z wyjątkiem **informacji o wykorzystaniu dotacji na świadczenia wynikające z Karty Polaka za październik 2018 r., która w ogóle nie została przekazana.**

I. Realizacja dochodów budżetu państwa z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa – rozdział 70005

Na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego w 2018 r. oraz ewidencji księgowej, ustalono należności przypisane z tytułu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa, dochody wykonane oraz kwoty zaległości, które wskazano w tabeli poniżej:

§	Plan	Należności	Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty		Nadpłaty
			ogółem	w tym potrącone na rzecz j.s.t.		ogółem	w tym zaległości	
0470	124.413,00	107.977,65	107.977,65	26.994,41	80.983,24	0,00	0,00	0,00
0550	1.639.025,00	2.506.062,26	2.055.565,40	513.891,35	1.541.674,05	482.495,23	482.462,23	31.998,37
0690	0,00	37.612,98	0,00	0,00	0,00	37.612,98	514,41	0,00
0750	21.048,00	15.708,02	14.895,00	3.723,75	11.171,25	813,02	813,02	0,00
0760	143.000,00	228.822,13	228.822,13	57.205,53	171.616,60	0,00	0,00	0,00
0770	40.000,00	16.731,10	16.731,10	4.182,78	12.548,32	0,00	0,00	0,00
0800	0,00	1.713,82	1.713,82	85,69	1.628,13	0,00	0,00	0,00
0830	0,00	1.348,89	1.348,89	67,44	1.281,45	0,00	0,00	0,00
0920	4.000,00	280.627,43	2.294,90	573,72	1.721,18	278.332,53	278.332,53	0,00
0970	1.514,00	1.230,70	1.230,70	61,53	1.169,17	0,00	0,00	0,00
Razem	1.973.000,00	3.197.834,98	2.430.579,59	606.786,20	1.823.793,39	799.253,76	762.122,19	31.998,37

Dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-27ZZ były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Zgodnie z pismem Starosty Gdańskiego nr GKiK.GN.4.2019.KL z dnia 30.04.2019 r., w 2018 r. nie udzielono ulg w spłacie należności budżetu państwa na podstawie przepisów ustawy z dnia 29.08.2009 r. o finansach publicznych.

Należności z tytułu dochodów budżetowych ujęto w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej:

§0470 – wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i służebności

Kontrolujący ustalili, iż należności przypisano 9 płatnikom, w tym 8 jednostkom sektora finansów publicznych z tytułu trwałego zarządu, a także jednemu podmiotowi komercyjnemu z tytułu użytkowania gruntu [REDAKTOWANE]

W przypadku trwałego zarządu podstawą przypisu należności były decyzje Starosty Gdańskiego, w których ustalono wysokości rocznych opłat, zaś w przypadku użytkowania gruntu faktura VAT.

Nie wystąpiły jakiegokolwiek zaległości w regulowaniu należności przez płatników.

§0550 – wpływy z opłat z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości

Kontrolujący ustalili, iż należności z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa przypisano 512 płatnikom – podmiotom komercyjnym oraz osobom fizycznym. Podstawą przypisu należności były akty notarialne oraz pisma o wysokościach nowych opłat w przypadkach zmiany stawek.

Powstałe do końca okresu objętego kontrolą zaległości w kwocie 482.495,23 zł dotyczyły nieuregulowanych przez osoby fizyczne i podmioty komercyjne (łącznie 59 płatników) należności z tytułu wieczystego użytkowania sprzed okresu objętego kontrolą – w kwocie 384.999,78 zł (w przedziale do kwoty 3.539,79 zł – 32 podmioty oraz 6 podmiotów w kwotach kolejno: 7.712,85 zł, 16.648,80 zł, 33.297,60 zł, 40.780,80 zł, 71.920,68 zł i 196.541,64 zł) oraz za 2018 r. – w kwocie 97.495,45 zł (w przedziale do kwoty 3.191,40 zł – 42 podmioty, w przedziale od kwoty 8.855,55 zł do kwoty 41.886,00 zł – 4 podmioty, należności pozostałych podmiotów nie zmieniły się bądź zmalały w stosunku do poprzedniego okresu)

Kontrolujący ustalili, iż powstała nadpłata w kwocie 31.998,37 zł wynikała:

- z 26 wpłat w kwotach wyższych od wartości należnych do zapłaty w łącznej wysokości 782,83 zł
- z nadpłaty podmiotu ██████████ w wysokości 31.215,54 zł.

Pismami z dnia 27.11.2017 r. Starosta Gdański wypowiedział Spółce ██████ obowiązującą do końca 2017 r. wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntu stanowiącego własność Skarbu Państwa w kwocie 31.913,31 zł i zaoferował przyjęcie opłaty w wysokości 63.128,85 zł. Spółka ██████ wniosła odwołanie od aktualizacji zaproponowanej przez Starostę Gdańskiego do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku oraz uiszczała przedmiotową opłatę w wysokości ustalonej w wyniku jej aktualizacji.

SKO nie rozpatrzyło odwołania do końca okresu objętego kontrolą, wobec powyższego Spółka ██████ była zobowiązana do uiszczenia opłaty rocznej w wysokości kwoty obowiązującej w 2017 r. i do czasu rozstrzygnięcia odwołania taka kwota stanowi zobowiązanie wskazanej spółki. Wpłacona nadwyżka ponad tę kwotę stanowi nadpłatę.

§0690 – wpływy z różnych opłat

Sklasyfikowane w powyższym paragrafie należności dotyczyły wpływów z tytułu kosztów zastępstwa procesowego oraz rekompensat za koszty odzyskiwania należności. Należy zaznaczyć, iż kwota wskazanych należności dotyczy przede wszystkim lat ubiegłych, tj. w przypadku zastępstwa procesowego w kwocie

37.098,57 zł oraz w przypadku odzyskiwania należności w kwocie 346,07 zł, natomiast przypis dokonany w 2018 r. wyniósł 168,34 zł.

Łączna wysokość należności z powyższych tytułów wyniosła 37.612,98 zł i w całości stanowiła kwotę pozostałą do zapłaty na koniec okresu objętego kontrolą.

§0750 – wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa

Przypisane należności dotyczyły opłat z tytułu najmu i dzierżawy 5 nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa przez osoby fizyczne oraz 2 spółki prawa handlowego.

Analizie poddano umowy zawarte z najemcami i dzierżawcami, w których wyszczególniono wysokość opłat za przedmiot najmu oraz uregulowano sposób uiszczania opłat eksploatacyjnych. Kontrolujący ustalili, iż przypisane należności były zgodne ze stawkami określonymi w poszczególnych umowach. Podstawą przypisu należności w ewidencji księgowej były faktury VAT.

W powyższym paragrafie wystąpiły zaległości w regulowaniu należności przez płatników w łącznej kwocie 813,02 zł.

§0760 – wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności

Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji źródłowej – decyzji, kontrolujący ustalili, iż należności zaewidencjonowane w przedmiotowym paragrafie oraz dochody wykonane dotyczyły dokonanych przez osoby fizyczne wpłat 7 rat ustalonych decyzjami w latach 2010-2014, a przypadających na 2018 r. za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

We wszystkich przypadkach wierzytelności Skarbu Państwa zostały zabezpieczone hipotekami przymusowymi ustanowionymi w księgach wieczystych.

We wskazanym paragrafie uzyskano dochody wyższe od planowanych. W odpowiedzi na pismo kontrolujących z dnia 26.04.2019 r., odnoszące się do dochodów uzyskanych z powyższego tytułu, Starosta Gdański w piśmie nr GKIK.GN.4.2019.KL z dnia 30.04.2019 r. wskazał, iż „*różnica w wysokości wpływów w §076 wynika z pisma użytkownika wieczystego z dnia 06.02.2018 r., który złożył wniosek o jednorazową spłatę pozostałych rat za przekształcenie użytkowania wieczystego we własność, ustalonych na podstawie decyzji Starosty Gdańskiego z dnia 08.08.2014 r. sygn. GK-GN.6825.20.2015.MK*”.

Nie wystąpiły jakiegokolwiek zaległości w regulowaniu należności przez płatników.

§0770 – wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości

Ustalono, iż należności przypisane i zaewidencjonowane w przedmiotowym paragrafie dotyczyły dokonanych przez osoby fizyczne: wpłat rat z tytułu sprzedaży nieruchomości, ustalonej aktem notarialnymi w 2010 r. oraz wpłaty należności z tytułu sprzedaży nieruchomości wynikającej z faktury VAT z 2018 r.

Nie wystąpiły jakiegokolwiek zaległości w regulowaniu należności przez płatników.

§0800 – wpływy z tytułu odszkodowań za przejęte nieruchomości pod inwestycje publiczne

Należności w ww. paragrafie dotyczyły odszkodowań na rzecz Skarbu Państwa z tytułu nabycia przez Gminę Kolbudy prawa własności nieruchomości – 2 działek, przejętych na realizację inwestycji drogowych. Podstawą przypisu należności w ewidencji księgowej były faktury VAT.

Nie wystąpiły jakiegokolwiek zaległości w regulowaniu należności przez płatników.

§0830 – wpływy z usług

Należności w ww. paragrafie dotyczyły dwóch sprzedaży drewna pochodzącego z drzew znajdujących się na gruncie Skarbu Państwa. Podstawą przypisu należności w ewidencji księgowej były faktury VAT.

Należy wskazać, iż **dochód ze sprzedaży drewna został błędnie sklasyfikowany i powinien być ujęty w §087 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.**

Nie wystąpiły jakiegokolwiek zaległości w regulowaniu należności przez płatników.

§0920 – wpływy z pozostałych odsetek

Należności przypisane i zaewidencjonowane w przedmiotowym paragrafie dotyczyły naliczonych płatnikom odsetek od nieuregulowanych terminowo wpłat z tytułu władania nieruchomościami Skarbu Państwa zarówno w roku 2018, jak i w latach wcześniejszych.

Na podstawie przedłożonej do kontroli ewidencji księgowej ustalono, iż przypisu należności z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań jednostka dokonywała kwartalnie oraz do momentu spłaty należności, gdy przypadał po zakończonym kwartale. Należności pozostałe do zapłaty podlegały czynnościom windykacyjnym w ramach spraw prowadzonych w §§ 0550 i 0750.

§0970 – wpływy z różnych dochodów

Należności przypisane i zaewidencjonowane w przedmiotowym paragrafie dotyczyły bezumownego korzystania z nieruchomości Skarbu Państwa przez [REDAKTOWANE] z siedzibą w Gdańsku.

Nie wystąpiły jakiegokolwiek zaległości w regulowaniu należności przez płatników.

Potrącenia

Od zrealizowanych dochodów Powiat dokonał należnych sobie potrąceń w wysokości: 25% – zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz art. 4 ust. 14 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

nieruchomości, a także w wysokości 5% – zgodnie z dyspozycją art.5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13.11.2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Windykacja należności

Kontrolujący dokonał szczegółowego sprawdzenia dokumentacji spraw toczących się w stosunku do 6 wybranych płatników na kwotę zadłużenia w wysokości 645.016,08 zł, która stanowiła 80,70% ogółu zadłużenia w kwocie 799.253,76 zł, w zakresie trybu i skuteczności windykacji należności na drodze cywilno-prawnej. Jako kryterium doboru próby do analizy przyjęto jedną z najwyższych kwot zadłużenia oraz ich spektrum czasowe:

1. Pani J.D. – zaległości za lata 1997-2011 w łącznej kwocie 184.153,20 zł – należność główna 71.920,68 zł, odsetki za zwłokę 112.232,52 zł (§0550).

W wyniku podjętych działań windykacyjnych, w toku postępowań sądowych wydano: nakazy zapłaty dotyczące zaległości za lata 1997-1999, wyroki dotyczące zaległości za lata 2000-2005, nakazy zapłaty dotyczące zaległości za lata 2006 i 2008, których egzekucję umorzono postanowieniami administracyjnego organu egzekucyjnego nr EA/724/228/3/2011 oraz nr EA/724/229/3/2011 z dnia 24.03.2011 r. z uwagi na bezskuteczność. Ponadto wydano nakazy zapłaty dotyczące zaległości za lata 2007 - 2011. W dniu 23.07.2011 r. nieruchomości, która była objęta przedmiotowym użytkowaniem wieczystym, została zbyta w drodze licytacji komorniczej na rzecz osoby trzeciej. W przypadku długów za lata 2007 i 2011 Starosta Gdański wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności.

Zgodnie z pismem Starosty Gdańskiego z dnia 06.05.2019 r., z uwagi na sytuację majątkową (brak majątku) i dochodową (świadczenie emerytalne – 716,09 zł) oraz wiek dłużniczki (87 lat), zaniechano dalszych czynności egzekucyjnych.

2. Pan K.K. – zaległości za lata 2002-2018 w łącznej kwocie 82.876,80 zł – należność główna 43.329,60 zł, odsetki za zwłokę 39.547,20 zł (§0550).

W wyniku podjętych działań windykacyjnych, w toku postępowań sądowych wydano: nakazy zapłaty dotyczące zaległości za lata 2002-2012, których egzekucję umorzono postanowieniami sądowego organu egzekucyjnego Km4700/11, Km5651/11, Km1360/12, Km3716/14 z dnia 08 i 09.07.2015 r. z uwagi na bezskuteczność, a ponadto nakazy zapłaty dotyczące zaległości za lata 2013-2016 – w przypadku długów za 2013 r. Starosta Gdański wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności. W związku z wystąpieniem zaległości za lata 2017-2018 Starosta Gdański wystawił wezwania do zapłaty, w tym ostatnie wezwanie nr 161U/2018 z dnia 07.05.2018 r.

Zgodnie z pismem Starosty Gdańskiego z dnia 06.05.2019 r., z uwagi na brak skutecznej egzekucji z nieruchomości stanowiącej majątek dłużnika i znacznych kosztów postępowania, prowadzenie dalszych egzekucji wydaje się bezcelowe. Wierzyciel w celu uniknięcia przedawnienia wierzytelności przewiduje w 2019 r. uzyskanie tytułów egzekucyjnych za lata 2017-2019, a następnie klauzule wykonalności dla wszystkich nakazów zapłaty za lata 2014-2019.

3. Pan K.J.N. – zaległości za lata 2004-2007 w łącznej kwocie 81.660,31 zł – należność główna 33.297,60 zł, odsetki za zwłokę 48.362,71 zł (§0550).

W wyniku podjętych działań windykacyjnych, w toku postępowań sądowych wydano: nakazy zapłaty dotyczące zaległości za lata 2004-2005, których egzekucję umorzono postanowieniami sądowego organu egzekucyjnego Km454/06 z dnia 21.12.2016 r. z uwagi na bezskuteczność, a ponadto nakaz zapłaty dotyczący zaległości za lata 2006-2007 z dnia 28.02.2011 r., któremu nadano klauzule wykonalności w dniu 17.05.2011 r.

W piśmie z dnia 06.05.2019 r. Starosta Gdański wskazał, iż „*dłużnik K. N. nie jest znany z miejsca pobytu i nie jest znany jego majątek, wobec czego nie można aktualnie prowadzić skutecznej egzekucji. (...) Nakaz zapłaty I Nc 36/11 z dnia 28 lutego 2011 r., który uprawomocnił się 15 kwietnia 2011 r. i któremu nadano klauzulę wykonalności 17 maja 2011 r. zostanie skierowany do egzekucji niezwłocznie po ustaleniu aktualnego adresu dłużnika, nie później jednak niż przed przedawnieniem roszczenia, czyli przed 28 lutego 2021 r. (10 lat od daty wydania nakazu zapłaty)*”.

4. ██████████ – zaległości za 2017 r. w łącznej kwocie 220.175,10 zł – należność główna 196.541,64 zł, odsetki za zwłokę 23.633,46 zł (§0550).

W związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 28.06.2016 r. (sygn. akt IX C 1500/12) w sprawie ustalenia dłużnikowi opłaty rocznej z tytułu prawa użytkowania wieczystego położonego w Pszczółkach gruntu Skarbu Państwa oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 13.04.2017 r. (sygn. akt XVI Ca 804/16) oddalającym apelację od wyżej wskazanego wyroku, ██████████ wystąpiła o rozłożenie zapłaty należności na raty.

Mając na uwadze treść art. 12a ustawy o gospodarce nieruchomościami (umarzanie, odraczenie lub rozkładanie na raty płatności należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami), pismem z dnia 29.09.2017 r. Starosta Gdański przekazał złożony wniosek do rozpatrzenia Wojewodzie Pomorskiemu i oczekuje stanowiska w przedmiotowej sprawie.

5. Pan J.T. – zaległości za lata 2015-2017 i 2018 w łącznej kwocie 45.690,40 zł – należność główna 41.886,00 zł, odsetki za zwłokę 3.804,40 zł (§0550).

W związku z prawomocnym orzeczeniem Samorządowego Kolegium odwoławczego w Gdańsku z dnia 20.04.2017 r. (sygn. SKO Gd 36/15) w sprawie ustalenia dłużnikowi opłaty aktualizacyjnej z tytułu prawa użytkowania wieczystego położonych w Kolbudach działek Skarbu Państwa oraz postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 13.02.2018 r. (sygn. akt IX C 1829/17) o odrzuceniu sprzeciwu od wyżej wskazanego orzeczenia, Pan J.T. wystąpił o umorzenie powyższych należności wraz z odsetkami i kosztami.

Mając na uwadze treść art. 12a ustawy o gospodarce nieruchomościami (umarzanie, odraczenie lub rozkładanie na raty płatności należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami), pismem z dnia 16.07.2018 r. Starosta

Gdański przekazał złożony wniosek do rozpatrzenia Wojewodzie Pomorskiemu i oczekuje stanowiska w przedmiotowej sprawie.

W związku z orzeczonymi zaległościami, a także kolejną nieuiszczoną należnością za 2018 r., Starosta Gdański dwukrotnie wystawił wezwania do zapłaty – nr 88U/2018 z dnia 10.04.2018 r. oraz ostateczne nr 158U/2018 z dnia 07.05.2018 r.

6. Pan P.K. – zaległości za lata 2015-2017 i 2018 w łącznej kwocie 30.460,27 zł – należność główna 27.924,00 zł, odsetki za zwłokę 2.536,27 zł (§0550).

Zaległości za lata 2015-2017 ustalone zostały prawomocnym orzeczeniem Samorządowego Kolegium odwoławczego w Gdańsku z dnia 20.04.2017 r. (sygn. SKO Gd 36/15) w zakresie opłaty aktualizacyjnej z tytułu prawa użytkowania wieczystego położonych w Kolbudach działek Skarbu Państwa oraz podtrzymane w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 13.02.2018 r. (sygn. akt IX C 1829/17) o odrzuceniu sprzeciwu od wyżej wskazanego orzeczenia.

W związku z orzeczonymi zaległościami, a także kolejną nieuiszczoną należnością za 2018 r., Starosta Gdański dwukrotnie wystawił wezwania do zapłaty – nr 90U/2018 z dnia 10.04.2018 r. oraz ostateczne nr 159U/2018 z dnia 07.05.2018 r.

Do dnia wszczęcia niniejszej kontroli nie zostały podjęte kolejne czynności zmierzające do wyegzekwowania przedmiotowych należności, co **stanowi zwłokę w podejmowaniu działań windykacyjnych.**

Terminowość przekazywania dochodów Skarbu Państwa

Na podstawie przedłożonej do kontroli ewidencji księgowej oraz wyciągów bankowych dokonano analizy terminowości przekazywania zrealizowanych dochodów, gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości.

II. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych w zakresie objętym kontrolą

Na podstawie sprawozdania Rb-50, ewidencji księgowej, dokumentacji źródłowej oraz sprawozdań budżetowych kontrolujący dokonali analizy wydatkowania dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r. na zadania objęte zakresem kontroli. Plan i wykonanie dotacji przedstawiało się następująco:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Wykonanie	Zwrot
755	75515	2110	Nieodpłatna pomoc prawna	250.416,00	247.383,92	3.032,08
853	85395	2110	Pozostała działalność - Karta Polaka	136.410,00*	132.630,00	0,00
Razem				386.826,00	380.013,92	3.032,08

*kwota planowanej dotacji, Powiat otrzymał i wydatkował środki w wysokości 132.630,00 zł

W zakresie prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonych z budżetu państwa w 2018 r. badaniem objęto: dowody przedstawione w formie wydruków z ewidencji księgowej z podziałem na wydatki wg rozdziałów i paragrafów oraz dokumentację źródłową w odniesieniu do poszczególnych wydatków.

Nieodpłatna pomoc prawna oraz edukacja prawna (rozdział 75515 §2110)

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa na powyższe zadanie określone zostały w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2030 ze zm.).

Przyznaną dotację w kwocie 250.416,00 zł – zgodnie z decyzją nr 2.1/2018 Wojewody Pomorskiego z dnia 20 lutego 2018 r., Powiat Gdański wykorzystał w 98,79%, tj. do wysokości 247.383,92 zł.

W oparciu o mnożnik zdefiniowany w art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, Powiat zobowiązany był do uruchomienia 4 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, dwóch prowadzonych samodzielnie, w których usługę tę świadczyć mieli radca prawny oraz adwokat oraz dwa punkty powierzone organizacji pozarządowej, wyłonionej w ramach otwartego konkursu ofert.

Wypełniając powyższe warunki, Powiat Gdański zawarł porozumienia z gminami: Pruszcz Gdański, Trąbki Wielkie, Przywidz, Kolbudy, Pszczółki, Suchy Dąb oraz Cedry Wielkie w sprawie zorganizowania punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. Na mocy ww. porozumienia powstały następujące punkty obsługi:

- Punkt 1 (rotacyjnie): Kolbudy ul. Staromłyńska 1, Pszczółki ul. Pomorska 18, Przywidz ul. Gdańska 15 – prowadzony przed adwokata,
- Punkt 2: Pruszcz Gdański ul. Wojska Polskiego 16 – prowadzony przez radcę prawnego,
- Punkt 3: Pruszcz Gdański ul. Wojska Polskiego 16 – prowadzony przez fundację,
- Punkt 4 (rotacyjnie): Cedry Wielkie ul. M. Płażyńskiego 16, Suchy Dąb ul. Gdańska 17, Trąbki Wielkie ul. Sportowa 4 – prowadzony przez fundację.

W celu realizacji zadania publicznego na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej organ zawarł umowy na okres od stycznia do grudnia 2018 r. z:

1. Instytutem Aktywizacji Regionów z siedzibą w Gdyni – organizacją pożytku publicznego wybraną w wyniku rozstrzygnięcia konkursu w rozumieniu zapisów art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r., poz.1118 ze zm.);

Zgodnie z zawartą umową nr 01/SP/2018 oraz nr 02/SP/2018 na świadczenie usług Zarząd Powiatu wyznaczył Punkt Pomocy Prawnej nr 3 w Pruszczu Gdańskim oraz Punkt Pomocy Prawnej nr 4 w Cedrach Wielkich, Suchym Dębnie i w Trąbkach Wielkich. Nieodpłatna pomoc prawna świadczona była od poniedziałku do piątku przez minimum 4 godziny dziennie

Na realizację przedmiotu każdej z umów Powiat zobowiązał się przekazać środki finansowe w wysokości 60 725,88 zł (łącznie dla dwóch umów 121.451,76 zł), płatne w dwunastu równych transzach miesięcznych, po przedłożeniu przez fundację miesięcznego sprawozdania z wykonania zadania publicznego wraz z wystawioną fakturą.

2. Adwokatem M.W.-L. – umowa z dnia 2 stycznia 2018 r.;

Na świadczenie usług Zarząd Powiatu wyznaczył Punkt Pomocy Prawnej nr 1 obejmujący trzy lokale:

- Kolbudy ul. Staromłyńska 1: porady świadczone w poniedziałki oraz wtorki
- Pszczółki ul. Pomorska 18: porady świadczone w środy
- Przywidz ul. Gdańska 15: porady świadczone w czwartki oraz piątki

Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wysokość wynagrodzenia miesięcznego w kwocie 5.060,49 zł. Podstawą rozliczenia finansowego były miesięczne faktury wraz z miesięczną kartą czasu świadczonych usług wystawione przez zleceniobiorcę, które zostały wystawione na łączną kwotę 60.725,88 zł.

3. Radcą prawnym R.M. – umowa z dnia 2 stycznia 2018 r.

Na świadczenie usług Zarząd Powiatu wyznaczył Punkt Pomocy Prawnej nr 2, obejmujący jeden lokal w Pruszczu Gdańskim przy ul. Wojska Polskiego 16. Ustalono, iż obsługa prawna będzie świadczona od poniedziałku do piątku przez minimum 4 godziny dziennie. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wysokość wynagrodzenia miesięcznego w kwocie 5 060,49 zł. Podstawą rozliczenia finansowego były miesięczne faktury wraz z miesięczną kartą czasu świadczonych usług wystawione przez zleceniobiorcę, które zostały łącznie wystawione na kwotę 60.725,88 zł.

Ponadto w umowach z radcą prawnym i adwokatem zostały uwzględnione pozostałe elementy określone w art. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. zapewnienie wyodrębnionego lokalu i sposobu z jego korzystania, zapewnienie dostępu do sieci energetycznej, telefonicznej, informatycznej, określenie zasad zapewnienia przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa, w przypadku, gdy nie będzie on w stanie udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej wg określonych zasad oraz zasady rozwiązania umów.

Organizacja pozarządowa świadcząca usługi nieodpłatnego poradnictwa prawnego została wybrana w procedurze konkursowej. Zgodnie z Uchwałą Zarządu Powiatu Gdańskiego nr 491/2017 z dnia 30 października 2017 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej przez organizację pozarządową prowadzącą działalność pożytku publicznego. W zarządzeniu tym wskazano szczegółowe warunki konkursu, w tym m.in. planowaną łączną kwotę środków przeznaczonych na realizację zadania przez ww. organizację, tj. 121.451,76 zł, miejsca realizacji zadania – 2 punkty zlokalizowane w gminach: Pruszcz Gdański (punkt nr 3) oraz Cedry Wielkie, Suchy Dąb i Trąbki Wielkie (punkt nr 4), warunki uczestnictwa w konkursie

oraz kryteria stosowane przy wyborze ofert. Termin składania ofert ustalono na 21 listopada 2017 r., zaś termin rozpatrzenia ofert ustalono do dnia 30 listopada 2017 r.

Ogłoszenie o konkursie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Powiatu oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Starostwa.

Uchwałą Zarządu Powiatu Gdańskiego nr 496/2017 z dnia 15 listopada 2017 r. powołano komisję konkursową ds. rozpatrzenia ofert na realizację zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej – sama procedura rozpatrzenia i wyboru ofert miała miejsce 27 listopada 2017 r. W wyznaczonym terminie złożono 18 ofert, w tym 9 na obsługę punktu w Pruszczu Gdańskim oraz 9 dla punktów w Cedrach Wielkich, Suchym Dębnie oraz Trąbkach Wielkich. Wyboru ofert Komisja Konkursowa dokonała w oparciu o kryteria oceny formalnej i merytorycznej (posiadanie minimum dwu letniego udokumentowanego doświadczenia, przedstawienie obowiązujących umów z adwokatami i radcami prawnymi, ocena przedstawionej we wniosku kalkulacji kosztów) rekomendując Zarządowi Powiatu wybór następującej organizacji:

- na obsługę punktu w Pruszczu Gdańskim oraz punktu w Cedrach Wielkich, Suchym Dębnie i Trąbkach Wielkich – Fundację Instytut Aktywizacji Regionów z siedzibą w Gdyni z kwotą przyznanej dotacji w wys. 60.725,88 zł na prowadzenie każdego z dwóch punktów (łącznie 121 451,76 zł)

Z wybraną organizacją zawarto w dniu 2 stycznia 2018 r. dwie umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego pod tytułem „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej”.

Kontrolującym została przedłożona zbiorcza informacja o wykonaniu zadań polegających na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzona za styczeń, luty oraz marzec 2018 r. oraz zbiorcze zestawienia kwartalne wraz z miesięcznymi kartami czasu świadczenia usług. Na podstawie ww. dokumentów stwierdzono, że nieodpłatna pomoc prawna była udzielana we wszystkich wyznaczonych punktach na terenie Powiatu Gdańskiego, przez 5 dni w tygodniu, w określonych godzinach, zgodnie z zawartymi umowami.

Łącznie w 2018 roku udzielono 1219 porad prawnych, z czego 645 porady zostały udzielone przez Instytut Aktywizacji Regionów.

Ostatecznie na realizację zadania Powiat Gdański wydatkował środki z dotacji w łącznej wysokości 247.383,92 zł, z przeznaczeniem na:

1. Wynagrodzenia radcy prawnego i adwokata w łącznej kwocie 121.451,76 zł, zgodnie z zawartymi umowami; zaklasyfikowane w § 430,
2. Wypłatę dotacji dla Instytutu Aktywizacji Regionów w kwocie 121.451,76 zł, zgodnie z zawartą umową; zaklasyfikowaną w § 281,
3. Koszty obsługi zadania poniesione przez Powiat w kwocie 4.480,40 zł dotyczyły:
 - zakupu usług telekomunikacyjnych (cztery doładowania prepaid oraz karta startowa) na kwotę 200 zł – § 436,
 - zakupu urządzenia wielofunkcyjnego na kwotę 4.157,40 zł – § 421,
 - zakupu dwóch tablic informacyjnych za 123 zł – § 430.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji (dokumentacja księgowo – finansowa oraz umowy) kontrolujący stwierdzili, iż dotacja celowa została wykorzystana prawidłowo, zgodnie z przeznaczeniem. Zgodnie z dyspozycją art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej – wynagrodzenia z tytułu umów w wysokości 242.903,52 zł, nie przekroczyły 97% dotacji otrzymanej w przedmiotowym rozdziale.

Niewydatkowana kwota 3.032,08 zł została zwrócona przez Powiat na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 30 stycznia 2019 r.

Wyplata świadczeń wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (rozdział 85395 §2110)

Podstawy prawne przyznawania i wypłaty świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej oraz rozliczania dotacji celowej budżetu państwa przeznaczonych na ww. zadanie określone zostały w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz.1459 ze zm.; tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 1272 ze zm.).

Na wypłatę ww. świadczeń Powiatowi Gdańskiemu, na podstawie decyzji nr 24/2018 Wojewody Pomorskiego z dnia 20 marca 2018 r., zostały przyznane środki w wysokości 124.425,00 zł. Decyzją 24kor/2018 z dnia 23 kwietnia 2018 r., przyznana kwota dotacji została pomniejszona o 15.525,00 zł, tj. do kwoty 108.900,00 zł. Następnie decyzją nr 124/2018 Wojewody Pomorskiego z dnia 12 września 2018 r. zwiększono kwotę dotacji dla Powiatu Gdańskiego o kwotę 27.510,00 zł, osiągając łączną kwotę przyznanej dotacji w wysokości 136.410,00 zł.

Ostatecznie wypłacona kwota świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka, zrealizowana przez Wydział Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim wyniosła 132.630,00 zł ze środków przekazanych na rachunek bankowy kontrolowanej jednostki w tej samej kwocie. Pozostałe środki w kwocie 3.780,00 zł zostały objęte blokadą w związku z ich niewykorzystaniem, zgodnie z decyzją Wojewody Pomorskiego nr 237.4/blok/2018 z dnia 21.12.2018 r.

Na podstawie ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości budżetowej ustalono, że kontrolowana jednostka prowadziła wyodrębnianą ewidencję księgową. Dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej za IV kwartał 2018 r. były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej.

Na podstawie przedłożonej w czasie kontroli dokumentacji ustalono, iż świadczenia na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego przyznano 27 osobom (17 wnioskodawcom, 4 osoby ze statutem małżonka, 6 dzieci). Łączna kwota przyznanych świadczeń od kwietnia do grudnia 2018 r. wyniosła 132.630 zł.

Świadczenia te wypłacane były od czerwca (płatność za kwiecień, maj oraz czerwiec), z terminem płatności do 20 dnia każdego miesiąca, za wyjątkiem listopada kiedy to świadczenie za listopad oraz grudzień wypłacone zostało 14 grudnia 2018r. Na pokrycie ww. świadczeń Starostwo Powiatowe złożyło do Wojewody Pomorskiego 7 wniosków o wypłatę dotacji.

Wydział Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim zgodnie z treścią Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie trybu podziału rezerwy celowej na wypłatę świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka, składał począwszy od lipca comiesięczną *Informację* o wykorzystaniu dotacji celowej, w terminie określonym w powyższym rozporządzeniu, **za wyjątkiem informacji o wykorzystaniu środków z rezerwy wg stanu na dzień 31 października 2018 r. – informacja ta powinna zostać przedłożona do Wojewody Pomorskiego w terminie do 5 listopada 2018 r.**

Kontrolujący, zwrócili się z prośbą o udzielenie informacji dot. niezłożenia ww. informacji. W dniu 24.04.2019 r. uzyskano niniejszą odpowiedź: „W dniu 5 grudnia 2018 r. ujawniono, że z powodu zwyczajnego przeoczenia nie złożono do Wojewody *Informacji* o wykorzystaniu rezerwy celowej na wypłatę świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka na dzień 31 października 2018 r. Niezwłocznie, telefonicznie skontaktowano się z Wydziałem ds. Cudzoziemców UW w Gdańsku, gdzie uzyskano informację, aby nie składać informacji za październik 2018 r., ale uwzględnić wykorzystanie rezerwy za październik 2018 r. w informacji za miesiąc listopad 2018 r., co wykonano”.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

- 1) zwiększenie nadzoru nad prawidłowym ewidencjonowaniem dochodów, zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową, w celu uniknięcia błędów w tym zakresie,
- 2) podjęcie skutecznych działań mających na celu terminowe realizowanie czynności windykacyjnych,
- 3) dokładanie należytej staranności w zakresie sporządzanych przez Jednostkę sprawozdań w celu zachowania obowiązujących terminów na ich złożenie.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich